

denne Opmuntring. Ja, det er ikke de fattige, thi de 6 Kr., som skulle følge med BARNET over til den anden Skole, sætte ikke den fattige Mand i Stand til at kunne skaffe sine Børn Privatundervisning, det kan kun være et Tilskud til de Folk, som i Forvejen have Raad til eller i alt Fald delvis Raad til at kunne gaa til den private Skole og betale, hvad det der koster for at faa deres Børn underviste. Men derved har man givet denne Del af Befolkningen en Spore til at forlade Folkef. skolen, og de, der ville blive tilbage, ville jo blive de fattige. Man har altsaa den samme Fare her, som man havde med Hensyn til det andet af mig omtalte Forslag, at Folkef. skolen vil blive en Fattigskole. — Jeg finder ogsaa, at den Maade, hvorpaa dette Forhold er ordnet, er uretfærdigt med Hensyn til Lærerne. Jeg kan i saa Henseende slutte mig til de Udtalelser, der ere komne frem fra forskjellige ærede Medlemmer her i Salen, og hvorved det er blevet paavist, at man ikke herved rammer den udelige Lærer, i alt Fald ikke alene ham, men at det i mangfoldige Tilfælde vil være saaledes, at selv dygtige Lærere ville lide en betydelig økonomisk Skade ved, at Børnene i stor Udstrækning forlade Skolen, og navnlig er der i saa Henseende blevet henvist til Forholdene i Købstæderne. Jeg ved godt, at dette Forslag nærmest har taget Sigte paa Landet, men det er i saa Henseende ikke muligt at gøre Adskillelse mellem Privatskolerne i Købstæderne og paa Landet. Disse Bestemmelser ville jo virke begge Steder, og navnlig i Købstæderne ville de virke i meget høj Grad skadeligt for Lærerne i økonomisk Henseende, uden at de som Regel ville være i Stand til at gøre noget som helst for at kunne beholde Børnene og den deraf følgende bedre økonomiske Stilling i den almindelige Folkef. skole. Jeg er ikke saa begejstret for de private Skoler og for Bestemmelserne i den Retning, som det ærede 2det Medlem for 6te Kredts (S. Pedersen). Jeg kan ikke se, at der sker noget særlig godt ved, at velstaaende Folk søge særlig Undervisning for deres Børn. Jeg ser ikke noget særlig godt deri, og jeg kan ikke se noget deri, som Staten bør opmuntre. Det bliver en Klasseundervisning, en Undervisning, som gør, at de Klasser i Samfundet, som for Tiden ere velstillede i økonomisk Henseende, derigennem søge at bevare den gunstige Stilling, medens de fattige Klasser i Samfundet derved i højere Grad, end ellers vilde være Tilfældet, blive holdte nede paa det Trin, hvorpaa de befinde sig. Naar Staten eller Samfundet i det hele taget skal træde til paa Skolens Omraade, saa skal det ikke være paa den

Maade, at man yder Bidrag til den private Undervisning, men saa skal det være paa den Maade, at man søger at gøre den offentlige Undervisning, den offentlige Skole saa god, som det paa nogen Maade er muligt, og vi have ogsaa her i Kjøbenhavn Et eksempel paa, at naar det sker, saa tager den private Undervisning af og Befolkningen vælger at sende sine Børn til den offentlige Skole. Der er for Kjøbenhavns Vedkommende sket en meget stor Fremgang med Hensyn til Antallet af Børn, der søge Kommuneskolerne. Efter Oplysninger, der ere fremkomne i det andet Ting, søgte saaledes, i 1875 45 pCt. af Skolebørnene i Kjøbenhavn Kommuneskolen, og 55 pCt. søgte private Skoler. I 1894 derimod søgte 83 pCt. af Børnene Kommuneskolen og kun 17 pCt. de private Skoler. Det viser altsaa, at naar den offentlige Skole bliver udviklet — og jeg maa erkende, at der her i Kjøbenhavn er gjort ikke ganske lidt for at udvikle den offentlige Skole — saa naar man derigennem det Maal, eller nærmer sig det Maal, man skal trage efter: at gøre den offentlige Skole til en Fællesskole, hvor de forskellige Befolkningsklasser sende deres Børn hen. Jeg er derfor af den Mening, at disse Bestemmelser ikke burde findes i Lovforslaget, og jeg sympatiserer med de Udtalelser, der ere komne frem i dette Ting, som gaa ud paa, at disse Bestemmelser burde udgaa.

Jeg skal dernæst tillade mig at henpege paa enkelte Forhold, som jeg mener, at Lovforslaget i særlig Grad mangler. Blandt de Punkter, man ikke har villet tage op, eller kun har taget op i et mindre Omfang, er Spørgsmaalet om Religionsundervisningens Stilling i Skolen. Der er jo ikke ganske saa, der mene, at i den offentlige Skole bør der overhovedet ikke undervises i Religion, men at denne Undervisning bør overlades til Forældrene, og at der her er et Omraade, hvor det maa være Forældrene, der tage Initiativet, og som bestemme, efter hvilke religiøse Grundsætninger deres Børn skulle undervises, at det ikke bør være en Samfundssag, hvor Staten dikterer, at i den og den bestemte Religion skulle de og de Børn undervises. Det er jo ogsaa saaledes, at i den private Skole har man langt friere Hænder med Hensyn til Religionsundervisningen; hvad enten det er Folkekirken's Medlemmer, der søge den private Skole, eller det er Folk uden for Folkekirken, staa de langt friere med Hensyn til Religionsundervisningen end i den offentlige Skole. Det gør atter en Forfælsning paa Klasserne i Samfundet. De fattige, som ikke ere i Stand